

Залучення зацікавлених сторін (стейкхолдерів) до створення екологічних мереж

Шлях вперед

Працюємо разом задля збалансованого майбутнього

гребля до-
рога зв'язок
вода природа
риба сільське
господарство
прогулянкова
стежка ліс міст
річка болото біоріз-
номаніття буферна
зона туризм екологіч-
ний коридор рибо-
розвідні ставки регіон
екологія політика дамба
збалансований розвиток
рекреаційна зона квітка
летюча миша екосистеми
ядро птах транспорт закон
метелик рослини поєднання
автомагістраль міський тери-
торіальне планування земля
майбутнє острови для відпочинку
птахів час ландшафт залізниця
освіта озеро луки степ збереження
екологічний каркас урочище
заказник заповідник природно-за-
повідний фонд червона книга
буферна зона природна територія

Чому екологічні мережі так важливі для нас?

Природні території надають людям життєво необхідні блага і послуги та значною мірою роблять свій внесок у добробут людей. Знаходження балансу між збереженням біологічного різноманіття і природних територій та забезпеченням простору для людської діяльності є однією з головних проблем забезпечення виживання майбутніх поколінь людей.

Збереження природи і біорізноманіття, як основа збалансованого розвитку, зараз спрямовано на проектування та впровадження екологічних мереж всюди у світі. Екологічні мережі поєднують природні території, таким чином забезпечуючи збалансованість процесів в природних екосистемах.

Створення екологічних мереж — це надзвичайно важливий захід, оскільки деградація природних територій в Європі є значною внаслідок швидкої урбанізації та розвитку дорожньої інфраструктури, змін у землекористуванні, забруднення тощо. Планування нашого майбутнього збалансованим чином — це наша спільна відповідальність.

Чи залучені Ви до створення екологічних мереж?

Вам важливо знати, чи залучені Ви до управління або планування територій, які також розглядаються як частина якоїсь екологічної мережі. Ви могли б бути зацікавленою стороною, залученою до загального процесу, або впливати на дії інших сторін, залучених до процесів, що мають вплив на екологічні мережі.

Зазвичай, первинні зацікавлені сторони — це особи, що приймають рішення, проєктанти, галузеві місцеві керівники, залучені до проектування, планування та створення екологічних мереж.

Первинні зацікавлені сторони	Права, ролі та обов'язки
<p>Політичні структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> Міжнародні інституції, наприклад ООН Інституції Європейського Союзу 	<ul style="list-style-type: none"> координувати виконання конвенцій забезпечувати наявність політичних інструментів визначати міжнародний порядок денний
<p>Національні та регіональні уряди:</p> <ul style="list-style-type: none"> Міністерства Національні інституції 	<ul style="list-style-type: none"> визначати правові та фінансові рамки програм збалансованого розвитку поєднувати місцеві та глобальні програми збалансованого розвитку виконувати міжнародні угоди забезпечувати заходи із збалансованого розвитку на місцевому рівні враховувати соціальні та екологічні наслідки рішень в політиці та праві
<ul style="list-style-type: none"> Місцеві органи влади, місцеві керівники, муніципалітети Спільки муніципалітетів Місцеві екологічні ради або комітети, робота яких пов'язана з регіональними органами влади 	<ul style="list-style-type: none"> планувати, виконувати та контролювати проєкти міського розвитку (планування, водопостачання, каналізація, тверді побутові відходи, ландшафтні плани тощо) контролювати забруднення довкілля здійснювати екологічну освіту виконувати програми участі громадськості

Вторинні зацікавлені сторони	Права, ролі та обов'язки
<p>Приватний сектор, наприклад, будівельні організації чи консультаційні фірми</p>	<ul style="list-style-type: none"> проєктувати і впроваджувати проєкти та плани розвитку виконувати програми участі громадськості
<ul style="list-style-type: none"> Громадські (неурядові) організації 	<ul style="list-style-type: none"> давати поради національним інституціям щодо питань реалізації політики бути посередником між населенням та органами влади, які мають доступ до ресурсів або товарів і послуг підвищувати обізнаність щодо політичного порядку денного
<p>Організації територіальних громад:</p> <ul style="list-style-type: none"> організовані в кооперативи або асоціації неорганізовані, зокрема добровільні 	<ul style="list-style-type: none"> бути виразниками потреб людей, на яких впливає певна діяльність виявляти місцеві проблеми та їх причини організовувати та управляти ініціативами громад здійснювати моніторинг ефективності діяльності сторонніх організацій
<p>Домогосподарства</p>	<ul style="list-style-type: none"> бути виразниками потреб місцевих жителів

Вторинні зацікавлені сторони — це населення, окремі особи, громадські організації, організації територіальних громад, представники місцевих громад, чий голос може впливати на думку «за» чи «проти» тої чи іншої діяльності або проєкту у певному районі.

Як налагодити партнерство для створення екологічних мереж?

Якщо Ви розглядаєте себе як частину однієї з груп, зазначених вище, Ви маєте враховувати, що:

- екологічні мережі не можуть бути створені належним чином без активної співпраці з відповідними зацікавленими сторонами та їх залучення до цього процесу;
- партнерства можуть бути створені тільки на основі взаємних інтересів;
- поширення досвіду та діяльності багатьох зацікавлених сторін є найбільш визначальною складовою планування екологічних мереж та управління ними; сторони можуть вивчати досвід одна одної та визначати можливості працювати спільно;
- обговорення проблем із зацікавленими сторонами допоможе Вам зрозуміти їх потреби, інтереси та пріоритети, що сприятиме налагодженню партнерств.

Як спільно працювати для поєднання природних територій?

Водне управління

Великі річки можуть розглядатись як природні екологічні коридори. Покращення якості води та усунення непотрібних гребель підвищують біологічне різноманіття і відкривають шляхи для міграції видів риб. Побудова острівців для відпочинку чи гніздування птахів на риборозвідних ставках є важливим способом створення коридорів для мігруючих видів. Забезпечення сполучності водно-болотних територій дозволяє зробити значний внесок у затримання води під час повеней.

**Відродження річки
Копачький Ріт, Хорватія**

Транспорт та інфраструктура

**Екодук через
автомагістраль А50,
Нідерланди**

Транспортна галузь часто становить загрозу природним територіям, оскільки розвиток інфраструктури призводить до фрагментації важливих озелених територій. Сполученість фрагментованих територій може бути частково відновлена завдяки створенню екодуків та інших переходів для диких видів через автомагістралі, існуючі дороги та залізничні колії. Ці переходи використовуються, головним чином, великими ссавцями. Там, де це можливо, мають розглядатись варіанти створення інфраструктури в обхід природних територій.

Сільське господарство

Покращення природного стану на сільськогосподарських землях може мати багато форм. Перехід від монокультур до мозаїчного типу землекористування; планування лісопосадок уздовж ланів; заміна хімічних засобів захисту рослин біологічними, зокрема за допомогою жуків (створення куп з рослинних решток для зимівлі жуків); створення широких смуг з трав'яних видів на окраїнах полів, створення живих загорож та захисних лісосмуг — все це підвищує природність сільськогосподарських земель.

Реконструкція живої загорожі Ессекс, Велика Британія

Лісове господарство

Віднесення цінних частин екологічних мереж до категорії лісів, що охороняються, застосування на практиці принципів збалансованого управління лісами та відновлення лісистості з природними лісовими видами, де це доцільно, – все це дає значний внесок у покращення природного функціонування лісів. Надалі ці частини лісів можуть бути сполучені між собою за допомогою екологічних коридорів, які можуть бути створені внаслідок посадки дерев, або шляхом збереження лісових ділянок, або завдяки створенню лісосмуг. Інший важливий захід — впровадження системи лісового зонування.

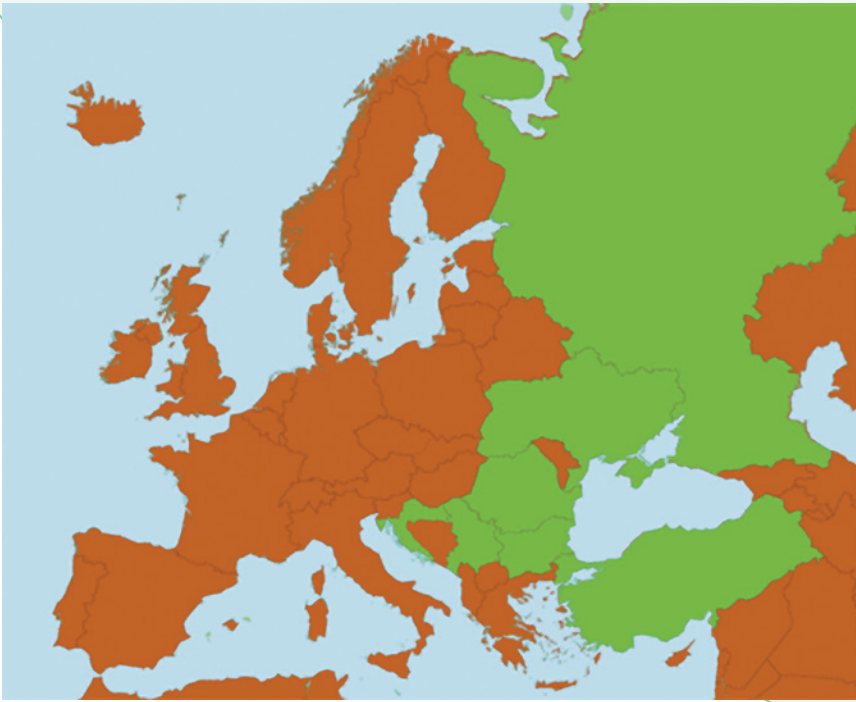
**Дунайсько-Дравський
національний парк,
Угорщина**

Туризм

Покращення стану природних територій підвищує туристичну та рекреаційну привабливість цих територій, а також сприяє підвищенню громадської обізнаності щодо існуючих екологічних зв'язків. Створення пішохідних та велосипедних стежок уздовж польових меж, озер та берегів річок або в лісах, створення туристичних таборів та невеличких готелів у сільській місцевості, перетворення старих традиційних сільських будинків у візит-центри, відкриття для відвідування садів та громадських парків — це тільки кілька прикладів, які можуть розглядатись.

**Запряжена кіньми карета
прямує до музею рибництва
на території риборозвідного
господарства Ретзілас,
Угорщина**

SEENET (Екологічна мережа Південно-східної Європи) — це програма, яка є частиною Загальноєвропейської екологічної мережі (PEEN)

Програма сприяє повноцінному залученню країн Південно-східної Європи та Причорномор'я до діяльності на підтримку Загальноєвропейської екологічної мережі. Мета програми — забезпечити, щоб в процесі розбудови екомережі враховувалися регіональні особливості та інтереси.

Програма SEENET:

- координується ECNC (Європейським центром зі збереження природи) у співпраці з EUCC (Європейським союзом збереження узбереж) та Евросайтом;
- розпочалася у грудні 2005 р. і триватиме 2 роки;
- фінансується Міністерством сільського господарства, природи та якості харчових продуктів Нідерландів та Міністерством міжнародних відносин Нідерландів відповідно до «Схеми підтримки плану дій ВВІ MATRA на 2005-2008 рр.»;
- значною мірою орієнтована на залучення зацікавлених сторін;
- охоплює суходільні, прибережні та морські проблеми;
- проводить тренінги з екологічних мереж та регіонального планування, а також з фінансування екологічних мереж;
- створює можливості для дво- та багатосторонніх зустрічей в регіоні;
- створює можливості для представлення питань регіональної екологічної мережі в європейських інституціях.

Відвідайте веб-сайт SEENET:

www.seenet.info для отримання інформації про екологічні мережі регіону.

Контакт:

Координатор програми
Роб Уолтерс (wolters@ecnc.org)

Менеджери програми:
Ана Ньето (nieto@ecnc.org)
Агнес Брузік (bruszik@ecnc.org)

Тел.: +31-13-5944944
Факс: +31-13-5944945
www.ecnc.org

ECNC © 2007 **Редактори:** Агнес Брузік, Ана Ньето та Айсеґюль Ціль
Переклад з англійської: Геннадій Марушевський **Дизайн:** Агнес Брузік
Карта: Команда проекту SEENET **Фото:** Агнес Брузік, Aranyrpony Kft., Eco Tree Care and Conservation, Міхал Вег, Тібор Мікуска, М. Ромулік, www.leaderplus.nl

